

**ZJAWISKO
GRUPY
ODRZUCENIA**

JANUSZ ERENC

**ZJAWISKO
GRUPY
ODRZUCENIA**

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

Gdańsk 2018

Recenzja
Ks. prof. dr hab. Jarosław Koral

Redakcja wydawnicza
Katarzyna Ambroziak

Projekt okładki i stron tytułowych
Karolina Zarychta

Korekta streszczenia
David Malcolm

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana z działalności statutowej Wydziału Nauk Społecznych
Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-709-5

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	7
Rozdział 1. Pojęcie grupy społecznej	15
1.1. Ontologiczny status grupy i zachowania socjologów	15
1.2. Rodzaje postaw ontologicznych w socjologii	18
1.3. Waga pojęcia „grupa społeczna” w socjologii	25
1.4. Więzy społeczna jako warunek funkcjonowania grupy	33
Rozdział 2. Typologia grup społecznych	45
2.1. Niejasności wokół pojęcia „grupa społeczna”	45
2.2. Definicja grupy społecznej i kryteria jej wyróżniania	51
2.3. Struktura i funkcje grupy społecznej	60
Rozdział 3. Tożsamość społeczna jednostki	71
3.1. Jednostka i jej społeczna przynależność	71
3.2. Konsekwencje przynależności grupowej	79
3.3. Rozbieżność między tożsamością indywidualną i grupową	92
Rozdział 4. Dewianci i znaczenie stereotypu	109
4.1. Natura stereotypu	109
4.2. Osoby stereotypizowane i warunki ich adaptacji	118
4.3. Pojęcie dewiacji, czyli lokowanie „innego”	127
4.4. Dewiacje przypisane i osiągnane, ale pierwotne i wtórne	145
4.5. Znaczenie atrybutów różnicujących	156

Spis treści

Rozdział 5. Integralność grupy	167
5.1. Przyczyny odrzucania „innych”	167
5.2. Czym jest grupa odniesienia?	182
5.3. Funkcje grup odniesienia	193
Rozdział 6. Zasada „społecznego odrzucenia”	205
6.1. Podział na „swoich” i „obcych”	205
6.2. Procesy segregacji w społeczeństwie	214
6.3. Wzmacnianie uprzedzeń i ich instytucjonalizacja	226
6.4. Grupa odrzucenia i zanikanie podmiotowości	242
Literatura	255
Indeks osób	275
The phenomenon of the rejection group (summary)	281